

Tanganjika postane s koncem leta svobodna

Nekdanja nemška, kasneje angleška kolonija v vzhodni Afriki bo postala v decembru neodvisna država.

DARE ES SALAAM, Tang. — Tanganjika je dežela v vzhodni Afriki. Meji na Kenijo na severu, na Ugando na zahodu in na Rodezijo, Njaso in Mozambik na jugu. V njej živi okoli 9 milijonov domačinov, črncev, 117.000 Azijcev, posebno Arabcev ter 22.000 belcev. Med njimi vlada razumevanje in sloga.

Prav ti umirjeni odnosi so pripravili Angleže, ki upravljajo ozemlje od l. 1919, ko ga je morala premeštrati cesarska Nemčija odstopiti, da so sklenili deželni postopno do 23. decembra letos dati polno svobodo.

S 1. majem bo dobila Tanganjika svojo vlado, 23. decembra pa tudi polno zunanjo neodvisnost. Prvi predsednik vlade bo vsekakor 38 let stari Julius K. Nyerere, eden najposposnejših mladih afriških vodnikov.

Britski kolonialni minister Macleod, ki je objavil sklep o podelitvi neodvisnosti, je izjavil, da bo Vel. Britanija toplotno podpirala prošnjo Tanganjike za sprejem v Skupnost narodov, kadar bo dosegla polno neodvisnost.

Pevezava s Kenijo in Ugando

J. Nyerere se zavzema za povezavo Tanganjike, Ugande in Kenije v vzhodnoafriško federacijo. Dejal je, da bo te napore nadaljeval tudi potem, ko bo njegova domovina postala neodvisna.

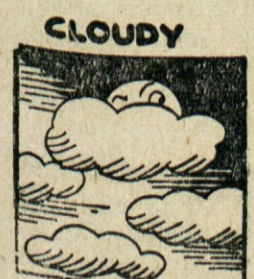
V Tanganjiki je najvišja afriška gora 19.565 čev. visoki Kilimandžaro. Precejšnje je tudi njeno rudno bogastvo. Znan je rudnik diamantov Mwadui. V njenih gozdovih in na njenih pašnikih žive sloni, žirafe, nosorogi, levi in leopardi, v njenih vodah so vodni konji in krokodili. V Tanganjiki so našli nedavno tudi najstarejše človeško okostje na vsej zemlji.

Organizirano delavstvo podpira "Mirovni zbor"

WASHINGTON, D.C. — George Meany, predsednik AFL-CIO, je odredil Henryja Pollocka, strokovnjaka vodstva unij za mednarodna vprašanja, za zvezo z vodstvom "Mirovnega zbora".

Določeno je bilo, da bo Pollock po velikonočnih praznikih delal po dva dni na teden v osrednji pisarni Mirovnega zbora kot svetovalec.

Doslej je bilo že več skupnih sestankov med vodniki Mirovnega zbora in med vodniki AFL-CIO. Vodniki zbora so poudarili, da so za njegov uspeh prav tako nujno potrebni strokovni delavci in obrtniki kot študentje visokih šol.

Vremenski
prerok
pravi:

Večinoma oblačno in topleje. Možnost dežja. Najvišja temperatura 44.

Novi grobovi

James Macerol
V soboto popoldne je po več mesecih bolezni umrl v St. Alexis bolnišnici 50 let stari James J. Macerol, rojen v Clevelandu. Živel je na 1156 E. 71 St., kjer je imel zadnjih 12 let gostilno White House Tavern, prej je imel 11 let Rosedale Dairy na E. 68 St. Bil je član Društva sv. Vida št. 25 KSKJ, Društva sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ in član odbora Ohio Liquor Dealers Assn. Tukaj zapuša čeno Caroline, roj. Smrekar, hčer Carol, mater Rose Urbancic, brata Franka in Louisa Urbancic, sestre Rose Cerne (Lorain, O.), Molly Skrajner, Albino Korab (Lorain, O.) in Dorothy Horvatic (Avon, O.). Pogreb bo jutri zjutraj ob devetih iz Zakraskovega pogreba. Zavoda v cerkev sv. Vida ob 9:30, nato na pokopališče Kalvarijo.

Louis Rolih
Po dolgi bolezni je preminul na svojem domu na 954 E. 228 St., Euclid, O., Louis Rolih, star 69 let. Družina je dolgo let žive la na Reno Ave. Tukaj zapuša soprogo Mary, roj. Jelen, brata Josepha ter več drugih sorodnikov. Rojen je bil v Matuanu pri Divači, kjer zapuša sestro Karolino Bak, brate Franka, Rudolpha, Johna in druge sorodnike. Tukaj je bival 38 let, po poklicu je bil mizar. Bil je član Euclid Loyalties No. 158 SNPJ, Local No. 39 mizarске unije, delničar Slov. doma na Prince Ave. in v Euclidu, O. Pogreb bo v sredo zj. ob 8:30 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev sv. Kristine ob 9:30, nato na All Soul's pokopališče.

Harry Freed
Na poti v Florido k sorodnikom je v mestu Starke zbolel in preminul v bolnici Harry Freed, star 78 let, stanujoč na 628 E. 185 St. Bil je vdovec, soproga Anna mu je umrla leta 1955. Zapuša hčere Mildred Mac Kenzi, v Mentorju, O., Helen Videmsek v Willoughby, Alice Puller, dva vnuka, dva pravnuka, brata Elmerja in sestre Cora Kreuck (oba v Floridi) in Thereso. Zaposlen je bil nad 20 let v St. Lukes bolnici. Truplo bo položeno na mrtvaški oder jutri popoldne ob dveh v Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavodu na 458 E. 152 St. Pogreb bo v sredo popoldne ob 1:30 na Crown Hill pokopališče.

Anton Ulecar
Po dolgi bolezni je preminul na domu svoje hčere na 24362 Paradise Ave., Euclid, Ohio, 86 let stari Anton Ulecar. Bil je vdovec, soproga Mary, roj. Znidarsic, je umrla leta 1955. Tukaj zapuša hčere Mary Elizabeth Plevnik, pri kateri je živel, in Alice Ficke. Rojen je bil v Toplicah pri Novem mestu. V Ameriki je bil 60 let. Bil je ustanovni član Društva Slovenec št. 1 SDZ, Društva Carniola Janeza Krstnika št. 37 ABZ. Bil je v pokoju, poprej je bil zaposlen 35 let pri White Motor Co. Pogreb bo danes zjutraj ob 9:15 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev sv. Roberta ob desetih, nato na Kalvarijo.

Joseph Kuhar
Po kratki bolezni je preminul v Womens bolnici 58 let stari Joseph Kuhar s 383 E. 156 St. Tukaj zapuša soprogo Ann, roj. Marincic, sina Raymonda, svakinjo Darlene, vnuka Josepha, brata Johna, sestre Anno

Godlar in Ursulo Mazer in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v vasi Ravne na Stajerskem, kjer zapuša sestro Terezijo Kink in več drugih sorodnikov. V Ameriki je bil 41 let. Bil je član Društva Carional Tent št. 1288 T.M., Knights of Columbus Ct. 3164, Betsy Ross No. 186 A.F.U., Slovenian Grocers and Butchers Club in Euclid Rifle Club. Bil je lastnik grocerije in mesnice na E. 156 St. Pogreb bo v sredo zjutraj ob 8:15 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato na All Souls pokopališče.

Helen Kocinski
Po treh mesecih bolezni je umrla pretekli petek na svojem domu na 12023 Lakeshore Blvd. (Bratenahl) 55 let stara Helen Kocinski. Pokojna je bila rojena v Clevelandu in je bila po poklicu knjigovodkinja. Zapustila je sestre, brata in vnuka. Pogreb bo pod vodstvom A. Grdina na pogreb. zavoda danes zjutraj ob 8:15 z njenega doma v cerkev sv. Hieronima ob 9:30, nato na Kalvarijo.

Mary Petrovic
Včeraj je umrla v Huron Rd. bolnišnici 56 let stara Mary Petrovic, roj. Gersin, z 18601 Underwood Ave. Pokojna je bila rojena v Clevelandu in je imela pred leti trgovino na oglu E. 185 St. in Neff Rd. Zapustila je moža Franka, brate Franka, Pavla, Charlesa, Rudolpha, Anthonyja, sestre Ano Richards in Alice Domonkos. Truplo bo položeno na mrtvaški oder jutri popoldne ob dveh. Čas pogreba še ni določen.

Kitajska je odklonila pomoč v hrani iz ZDA

Združene države so ponudile preko švedske rdeči Kitajski pomoč v hrani, da bi olajšale lakoto zaradi lanske slabe letine.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Vlada rdeče Kitajske je zavrnila ponudbo Združenih držav za pomoč v hrani. Predsednik Kennedy je preko Mednarodnega Rdečega križa in preko švedske ponudil Kitajski večje količine hrane, ki naj bi njenemu prebivalstvu pomagala preko sedanega pomanjkanja živil. Pri tem je poudaril, da so pripravljene Združene države nuditi pomoč na tak način, da ne bi pri tem prav nič trpel ugled vlade komunistične Kitajske.

Pomoč bi šla lahko preko drugih držav, čeprav bi dale hrano na razpolago Združene države. V Washingtonu so kljub prvi zavrnitvi še vedno pripravljeni pomagati, vendar sodijo tako Švedi, ki so Kitajcem sporočili prvo ameriško ponudbo, kot tudi Mednarodni Rdeči križ, da bo rdeča Kitajska ponudeno pomoč zavrnila.

Komunistični vodniki Kitajske puste raje kitajske ljudske množice stradati, kot pa bi morali sprejeti pomoč iz kapitalistične Amerike, ki jo smatrajo za svojega glavnega protivnika.

Tudi dve v državi Ohio
WASHINGTON, D. C. — Med 70 vojaškimi oporišči, ki jih misli nova vlada v bližnji bodočnosti ukiniti, jih je 52 na domačih tleh. Imena teh je Pentagon pretekli teden objavil.

Med njimi sta tudi dve oporišči v državi Ohio. Eno je v Cincinnatiju, drugo v Toledu.

Čombove čete pognale gizgovce iz Kalange

Čete katanške vlade so pognale Gizgovce vojaštvo iz Manono v severni Katangi.

ELISABETHVILLE, Kat. — Domače čete in beli najemniki Čombove vlade, med njimi tudi precej belcev iz Južnoafriške unije, so pognali vojaštvo A. Gizenge, vodnika levičarske vlade v Stanleyvillu, iz Manono, prestolnice Lualaba države, ki so jo gizgovci ustanovili v letošnjem januarju.

Manono je rudarsko mesto s kakimi 20.000 prebivalci. Ima tudi pomembne topilnice. Leži na področju plemena Baluba, ki je že od vsega začetka močno sovražno vladi Čombeja. Gizenga je postavil za predsednika vlade države Lualaba nečaka pok. predsednika kongoške vlade Lumumbe nekega Nwambo. To je Čombeja brez dvoma še bolj jezilo. Sedaj je napravil tej državi konec. Njegove čete so jo zasedle brez večjega boja. Kakih 600 vojakov, ki so priznavali oblast Gizenge, se je razletelo na vse strani, ko se je približalo Čombejevo vojaštvo Manonu.

Čete ZN v Katango
Ko je prišla v glavni stan čet Združenih narodov vest o zavzetju Manono, je gen. McKeeown oklical pripravljenost vseh prevoznih letal in dela vojaštva za morebitni nastop čet ZN v Katangi.

Večji del ozemlja, ki so ga zasedli gizgovci januarja, je bil v nevtralnem pasu med Katango in ostalim Kongom, ki so ga čuvali čete Združenih narodov. Te čete niso ustavile pohoda gizgovcev v Katango. Ko so sedaj Čombove čete gizgovce pognale v beg, so pa ZN takoj nastopili. To je lep primer "nepripravljenosti" ZN v Kongu.

V sredo konferenca
v Kamini
LEOPOLDVILLE, Kongo. — Za sredo je napovedan v Kamini, nekdanji belgijski letalski bazi v Katangi, ki je sedaj pod nadzorstvom ZN, sestanek domaćih političnih vodnikov o bodoči ureditvi Konga. Na sestanku je bil povabljen tudi Gizenga, predsednik vlade v Stanleyvillu, ki jo priznavajo države komunističnega bloka, Egipt, Gana, Gvineja in še nekatere druge.

Konferenca v Kamini je v stvari nadaljevanja konference v Tananarivu na Madagaskarju, kjer je bilo dogovorjeno, naj postane Kongo zveza držav. Njihovo število ni bilo prav določeno. Doslej se je javilo kakih 20 pokrajin, ki žele postati samostojne države. Kasavubujeva vlada, Čombe, Kalondži in drugi vidnejši vodniki so baje pripravljeni pristati na 10 do 12 držav, članic federacije.

Avtomobilska industrija kliče delavstvo na delo

CLEVELAND, O. — Pretekli teden je poklicni Ford okoli sto začasno odpuščenih delavcev na delo, ta ponedeljek pa se je vrnilo na delo 125 brezposelnih v Fisher Body tovarno General Motors Corp.

To je prva skupina, ki se je vrnila na delo, odkar so se lani v novembru začeli v Fisher Body odpusti. Doma je še vedno okoli 1.200 delavcev.

ALŽIRSKI UPORNIKI SO "ODLOŽILI" RAZGOVORE!

Vodstvo alžirskih upornikov je odpovedalo razgovore s predstavniki francoske vlade o končanju upora v Alžiriji, ki so bili napovedani za 7. april. Na ta način so protestirali proti izjavi francoske vlade, da se bo razgovarjala tudi s predstavniki zmernejše skupine alžirskih domačinov, ki pa dejansko v Alžiriji nima nobene prave opore.

TUNIS, Tun. — Tako težko pričakovani in s tako previdnostjo pripravljeni razgovori med francosko vlado in med vlado upornih Alžircev so v nevarnosti, da bodo odloženi za nedolgočasen čas. Francoski minister za Alžirijo Louis Joxe je pretekli četrtek izjavil v Oranu, da bo postal v razgovorih z malo skupino umirjenih alžirskih nacionalistov, ki jih vodi Messali, na enak način kot z zastopniki alžirske uporniške vlade. Joxe je bil določen za vodjo francoske delegacije za razgovore z Alžirci, ko bi se imeli začeti v Evian-les-Bains ob Ženevskem jezeru. Omenjena njegova izjava je upornike tako razjezila, da je njihovo vodstvo izjavilo, da "pri sedanjih razmerah ne bo poslalo svojih zastopnikov" k za 7. april določenim razgovorom.

Uporniki smatrajo Messalijevo skupino za "francoske plačance." Trdijo, da oni v Alžiriji nimajo nikogar, podpira jih le del Alžircev, ki živi v Franciji. Messalijevo "Alžirsko nacionalno gibanje" je imelo nekdanj precej opore med domačini v Alžiriji, pa jo je med nad šest let trajajočim uporom skoro popolnoma izgubilo. Upor in vojna sta umirjene skupine na obeh straneh zdrobila, njihove pristaje pa pognala v skrajnejšo "Narodno osvobodilno fronto," ki jo vodi Ferhat Abbas.

Kljub precej ostri izjavi uporniške vlade, zatrjujejo v vodstvu uporniškega gibanja, da so razgovori dejansko samo "odloženi." Zastopnik uporniške vlade je odpotoval v Švico, da se dogovori s tamkajšnjo vlado za morebitno posredovanje v sporu.

Informacijski ministar uporniške vlade Yazid je dejal, da so nove ovire razgovorom posebno "žalostne" z ozirom na umor župana Blanca v Evianu. Sodijo, da so bombo, ki je smrtno ranila župana in njegovo ženo, položili člani Rdeče roke, teroristične organizacije francoskih narodnih prenapetih, ki hočejo za vsako ceno ohraniti Alžirijo Franciji.

Odgovor Castru

HAVANA, Kuba. — Na Veliki petek se je udeležilo procesije križevga pota skozi sredo mesta okoli 50.000 vernikov. Verniki so napolnili ves prostor okoli cerkve Matere Božje. Tisoči so se vključili v procesijo na njeni okoli milijono dolgi poti po tesnih ulicah okoli Kapitola.

Ta procesija je bila edina. Vse ostale so bile odpovedane, da ne bi prišlo do nepotrebnih izgradov. Procesijo je vodil pomožni havanski škof E. B. Masvidal, ki je znan kot hud nasprotnik komunizma.

Magnetične mize

V jedrinih vozovih, na ladjah in v letalih je serviranje hrane včasih težavno, ker se krožniki in kozarci premikajo in poskakujejo.

V Franciji so zato izdelali mize, katerih vrhne plošče so namagnetili. Posoda z vgrajenim kovinskim dnom se trdno opri me mizne plošče, tako da se kozarci ne prevrne, četudi se prevožno sredstvo močno ziblje.

Rdeča Kitajska grozi SEATO glede - Laos

Kitajski zunanji minister je napovedal vojaški poseg Kitajske v Laos, če bi se za kaj takega odločila SEATO.

DJAKARTA, Indonez. — Kitajski zunanji minister Čen Yi, ki je to danes uradno obiskal, je izjavil, da bo rdeča Kitajska poslala svoje čete v Laos, če jih bo prej poslala tja SEATO (Jugovzhodna azijska obrambna zveza). Zatrjeval je, da kitajskih čet doslej ni v Laosu.

Čen Yi je trdil, da je Kitajska posegla v korejsko vojno šele, ko so se ameriške čete približale njeni meji ob reki Yalu. Kitajska meji kot na Korejo tudi na Laos. Včerajšnje svarilo je močno podobno onemu l. 1950, predno je Kitajska posegla v korejsko vojno.

Zopet mir na bojiščih
VIENTIANE, Laos. — Komunistične čete so pretekli petek zavzele mesto Tha Thom, kar smatrajo bolj za moralni udarec vladnem četam kot za vojaško pomembno poraz. Vlada je trdila, da prodirajo komunistične čete v treh smereh v nameri, da presekaejo deželo na dva dela. Te trditve so se izkazale za pretirane. Včeraj je vladalo na vseh bojiščih sorazmerno zatišje.

Sovjeti odgovorili
LONDON, Vel. Brit. — Sovjetska vlada je v soboto odgovorila na angleški predlog za ureditev spora v Laosu. V glavnem je sprejela angleška predloga, le da hoče imeti preje sklicano nadzorno komisijo in šele nato razgovor o končanju bojev. Zahodne sile so zahtevale najprej končanje sovražnosti.

Napetost je na splošno malo popustila in prevladuje upanje, da bo laoska kriza rešena brez kakšnega večjega vojaškega spopada, če seveda ne pride do kakšnega nepričakovanega preokreta.

Ker ni plačal, so ga pojedli

PORT MORESBY, Nova Gv. — Tolpa domačinov v džungli zahodne Nove Gvineje je pojedla člana sosednjega plemena, ki naj bi bil s pomočjo čarovni je povzročil smrt neke njihove žene.

Ko imenovani ni hotel plačati odškodnine z zahtevanim številom prašičev sorodnikom umrle, so ga ti pobili na mestu na tla in ga — pojedli.

Iz Clevelanda in okolice

K molitvi — Članice Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ so vabljene danes popoldne ob 2:30 v Grdinov pogreb. zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi za pok. Uršulo Trtnik.

Seja — Društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ ima nocoj ob sedmih sejo v novodnih prostorih. Po seji bo zabava in prigrizek. Asesment bo tajnica pobirala od šeste dalje.

Iz Floride — G. Frank Gorenc se je vrnil z zimovanja v Floridi. Prinesel nam je pomaranče. Hvala lepa Frank!

Molitev — Članice Podr. št. 14 SZZ so vabljene nocoj ob 7:30 v Grdinov pogreb. zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi za pok. Urško Trtnik.

Pogreb — Pogreb pok. Uršule Trtnik bo jutri ob osmih iz Grdinovega pogreba. zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Kristine ob devetih, nato na Kalvarijo. — Pokojna je bila teta Franka Zabnikar in Frances Hribar.

A. Grdina se je ponesrečil — Anton Grdina, sin pok. Antona Grdine, se je v petek zjutraj zaletel z avtomobilom v drog električne napeljave, ko je za trenutke izgubil zavest. Gasilska reševalna skupina ga je po daljšem naporu spravila iz razbitega avtomobila, nakar so ga odpeljali v St. Vincent Charity bolnišnico. Poškodbe ima na spodnji čeljusti in na prsnem košu.

Kastrovci so hoteli ugrabit - Karolino!

Pristaši kubanskega diktatorja so baje hoteli ugrabiti hčerko predsednika Kennedyja.

PALM BEACH, Fla. — Člani predsednikove straže so odkrili štiri Kubance, pristaje Fidela Castro, ki so baje hoteli ugrabiti tri leta staro predsednikovo hčerko Karolino. Ker je njihov načrt prišel prezgodaj v javnost, se oblastem doslej ni posrečilo najti dovolj obtežilnega gradiva, da bi kastrovce mogli prijeti.

"Mi mislimo, da vemo, kdo oni so in jih imamo pod stalnim nadzorstvom," je izjavil eden izmed članov predsednikove straže.

Predstavniki dom do 10. aprila na počitnicah

WASHINGTON, D. C. — Med tem ko bo Senat že danes začel svoje redno delo, čeprav ne bo razpravljal o posebno važnih vprašanjih, je Predstavniki dom odložil pretekli četrtek seje do konca tega tedna.

Člani so odšli večinoma v svoje volivne okraje, da ugotovijo razpoloženje volivcev.

Kongres je doslej opravil še sorazmerno malo zakonodajnega dela, glavno je še vse pred njim. Napovedujejo, da bo zasedal skozi vse poletje tja do Delavskega dne.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 65

Mon., April 3, 1961

Nova pot

Socialni okrožnici "Rerum novarum" in "Quadragesimo anno," katerih 70, oziroma 30-letni jubilej obhajamo letos, sta nakazali **novi pot** pri reševanju socialnega vprašanja in ustvaritvi socialne blaginje. V čem je obstojala ta nova pot?

Da to novo pot spoznamo in njeno vrednost pravilno ocenimo, je prav, da v tem jubilejnem letu na kratko ponovimo glavne misli iz obeh okrožnic ter ugotovimo, kakšen odmev sta imeli in kakšne sadove sta prinesli človeštvu. Naj posvetimo danes nekaj misli prvi okrožnici.

Okrožnica "Rerum novarum" je izdal papež Leon XIII. leta 1891, torej pred sedemdesetimi leti. V tem času je bil kapitalizem v najbohotnejšem razcvetu, razvijati pa se je tudi že začel socializem, ki je prav v istem letu izdal svoj erfurtski program. Značilno je, da sta oba miselnata točkova — krščanstvo in socializem — opozorila svet na veliki **gospodarski boj**, ki se je bil pred očmi vsega sveta in na silno bedo delovnih množic. Nista pa si bila oba miselnata točkova edina v tem, kako od pomoči temu stanju. Socializem in njegov naslednik — komunizem sta videla rešitev v nenetenju razrednega boja, v revoluciji in njej sledeči kolektivizaciji, dočim je Cerkev odklanjala ta nasilna, nenaravna in nemoralna sredstva ter pozivala k mirni rešitvi vseh socialnih problemov v sodelovanju Cerkve, delavcev in delodajalcev.

Leon XIII. ugotavlja v uvodu k svoji znameniti okrožnici za stisko delovnih množic več vzrokov:

- 1) Stare krščanske organizacije delovnih stanov so pod vplivom liberalizma propadle in nadomestila zanje ni bilo.
- 2) V zasebno in družbeno življenje se je naselil brezverski duh.
- 3) V gospodarstvu sta zavladala sebičnost in pohlep.
- 4) Zlo je povečalo še oderuštvo v raznih oblikah. Tako se je zgodilo, da je moč nekaterih drugim naložila res suženjski jarem.
- 5) V rokah maloštevilnih se kopiči bogastvo, večina pa je v bedi.

In kaj je posledica vsega tega? Posledica je **socialni in gospodarski boj**, ki more prineesti človeštvu največjo katastrofo. Dočim je Leon XIII. to katastrofo predvideval, smo mi danes žive priče razhajanja, ki je nastalo zaradi omenjenih vzrokov. Ekstremni socializem, ki se je spremenil v komunizem, je iz resnične bede proletarijata koval sebi politični kapital za prevzem politične oblasti nad svetom, pri tem pa je skoraj polovico človeštva pahnil v novo suženjstvo in morda v še večjo nesrečo, kot jo je za delavstvo predstavljal kapitalizem. Ves svet je pahnul tudi v neprestano napetost, v živčno vojno, v oboroževalno tekmo in v neprestane krvave upore in vojne. Ta način borbe s kapitalizmom, ki pa je bil samo maska za prevzem oblasti, ni prinesel človeštvu nobene koristi. Nasprotno moremo ugotoviti, da je zapadni svet, prežet krščanskih socialnih nauk, mirno in brez nasilja obračunal z brezobzirnim in nečloveškim kapitalizmom in brez komunističnih revolucionarnih receptov rešil delavsko vprašanje. Starega, klasičnega kapitalizma, katerega bistvena lastnost je bila nekontrolirano izžemanje delavstva, v zapadnem svetu skoraj ni več.

Vsi vidimo, da je v zapadnem svetu v zadnjih sedemdesetih letih nastal na socialnem in gospodarskem področju ogromen prevrat. Delavstvo je postalo enakopraven činitelj ne samo v političnem, ampak tudi v gospodarskem in socialnem življenju. Rekli smo, da o izžemanju delavcev (izjeme samo potrjujejo pravilo), zlasti žena in otrok, o dolgem delovnem času, o prisilnem "prostovoljnem" delu, ni več govora, razen za železno zaveso in v nekaterih še zelo zaostalih pokrajinah. Močni svobodni sindikati ščitijo korist delavcev, mogočno razvito socialno zavarovanje skrbi za bolne, ponesrečene, onemogle in stare delavce in njihove svojce. Da, lahko rečemo: na zapadu so zmagale ideje okrožnice "Rerum novarum."

Leonovo priporočilo, da naj se s sodelovanjem Cerkve, države, delavcev in delodajalcev ustvari nov red in tako življenje, ki bo odgovarjal človeškemu dostojanstvu, se je uresničilo skoraj dobesedno. Prav **svobodno sodelovanje** je bistven znak novega socialnega in gospodarskega življenja na zapadu. Država danes ni več brezbržni opazovalec gospodarskega in socialnega življenja, kot je bila za časa gospodarskega liberalizma, pa tudi ni vsemogočni lastnik in urejevalec vsega življenja kot je pod komunizmom. Država na zapadu je v splošnem samo kontrolor in medsebojnih človeških odnosih in nastopa zlasti tedaj, kadar se ti odnosi spreminjajo v škodo delovnega človeka.

Danes samo še komunisti govorijo, da na zapadu vlada kapitalizem zato, da zakrijejo pravo stanje na svojem področju. Stari kapitalizem vlada danes samo še za železno zaveso. Spremenil je samo gospodarja. Privatni kapitali-

zem se je spremenil v državnega, razmere za delavca pa so ostale iste kot preje in v mnogih primerih so se še poslabšale.

R. Smersu.

Lasallski glasovi in odmevi

(Piše Matevž iz "Sunny Spot City-a")

La Salle, Ill. — Dne 14. marca 1960, to je pred dobrih letom je švignila v svet vest o umoru treh žena v Starved Rock State Parku, ki se razprostira v skalnatem obrežju na južni strani reke Illinois, blizu Ottawe. O tem procesu se je mnogo pisalo in govorilo. Umor je bil svoje vrste brutalen in kdor ga je izvršil, se ne ve, natančno, ali ga je izvršil radi roparskega namena, ali radi pohotnosti, ali kaj drugega. Toda umor je bil izvršen in več mesecev zelo pritajen. Lani novembra je prišlo v javnost, da je zločin izpovedal varnostnim organom, to je policiji, tedaj 21 letni Chester O. Weger z Oglesbya, kakor pravi vest. Menda tam živijo nekje blizu Oglesbya njegovi starši. Sam pa je bival zadnje čase pred aretacijo v La Salle, na četrti ulici.

Prizadeti Weger je lani izpovedal vso krivdo in natančno celotno ponovil na kraju mesta, kjer se je izvršil umor, kakor ga je izvršil, kako je pobil prvo žrtev, potem ostale dve, itd. V laboratorijih so celo dognali istovestnost krvi, katere madeže so našli na njegovem jopiču in še mnogo drugega. Tudi izpovedi priči so bile obtežilne in zelo dokazne proti njemu. Po vsem tem je javnost sodila, da je padel v roke pravice pravi krivec, pravi morilec treh žena iz Riverside, Ill., čičaško predmetje na zapadni strani Chicage.

Ko pa je dobilo v roke ves slučaj sodišče v Ottawu in so naredili načrt, kedaj in kako se bo ves proces obravnaval in ko so določili obtožencu zagovornika, je na enkrat prišla v javnost vest, da obtoženec Chester O. Weger vse zanika in da vse, kar je priznal in izpovedal, da je to storil pod pritiskom oblastnih organov, to je šerifa in njegovih pomočnikov, ki so baje strašili z električnim stolom in drugimi kaznimi.

Naključje pri vsem je tudi bilo, da prav lani 1960 v jeseni so bile okrajne volitve za novega državnega pravdnika in druge okrajne uradnike. Zmagali so novi kandidati in tako tudi vodili ta proces. Stari pa so bili že izven svojih služb in pozicij, da si so oni vodili vsa zasliševanja lani o tem zločinskem umoru.

Kljub temu, pa je državni tožilec le dosegel, oziroma vplival, da je prišel pred poroto ves slučaj v taki luči, kakor je zaslužil in porota, je obtoženca obsodila v dosmrtno ječo, misleč, kakor se potem izjavili nekateri porotniki in porotnice, da so obtoženca ostreje kaznovali, kakor če bi ga obsodili na smrt.

Ves slučaj v vseh svojih podrobnosti pa še ni razčiščen. Namreč, kakor je omenjeno, zdaj je bil tožen le za umor ene žrtev, to je Mrs. Geo. Oetting, za umor ostalih dveh žrtev Mrs. Robert Murphy in Mrs. Robert Lindquist pa to pot ni šlo. Ali pride slučaj ostalih dveh še na vrsto, tudi ni nikjer povedano, le omenja se tu in tam. Vendar pa so bile umorjene vse obenem istočasno in pri prvi izpovedi lani je povedal, kako je tudi druge dve ugnobil.

Obtoženec je zdaj pri sodni obravnavi vse tajil in zaničal. Okoliščine in njegova prejšnja izjava pa svoje dokazuje in radi teh je padla porotna obsodba kakor je, da je obtoženec bil obsodil na dosmrtno ječo. Težko je soditi, ker za točno resnico, kdo je morilec, ve seveda le Bog, pa tisti, ki ga je izvršil. Morda še pride kaj drugega na dan. Vse lahko. Včasih se dogodi tako.

Porotna obsodba na dosmrtno ječo je sicer ostra, toda prizanesljiva, če je krivec res kriv. Kajti v Illinoisu je zakon, ki določa, da v slučajih dosmrtnih obsodb,

ima kaznovani pravico do prijave, to je prošnje za pomilostitev po dvajsetih letih. Izjema so le slučaji, kjer porota in sodnik v obsodbo vključijo, da je izključena vsaka prošnja za kakršnokoli pomilostitev, razen, če bi se dokazalo, da je bil obsojenec res po nedolžnem obsojen.

Nadaljnih obtožb in procesov proti Wegerju morda še ni konec, vsaj ne radi ostalih dveh umorjenih žrtev. Toda kakor že, za enkrat radi te prve obtožbe radi umora Mrs. Oetting, je bil obsojen kakor je bil v dosmrtno ječo.

Ta proces je našel mnogo odmeva širom dežele in tudi še v zunanjem svetu. V illinoiški zakonodaji v Springfieldu je zadnji teden predložil posebni predlog državni senator Robert Canfield iz Rockforda, kateri je bil odobren, da zanj napred v nobenem državnem parku, takšnem kakor je Starved Rock, ki je na razpolago za izletniške in druge obiske javnosti, ne smejo najemati nobene osebe, ki je bila kedaj obtožena radi kakšnega kriminalstva. Ta postava bo preprečevala, da bi se vsilili v take službe kakse osebnosti z zločinskimi nameni. Obtoženi Weger, kakor so omenjali pri opisovanju njegove preteklosti, je bil baje že obtožen preje radi napadov na dekleta z nameni posilstva.

Pač žalosten slučaj, ki še dolgo ne bo pozabljen. Prav senator Canfield iz Rockforda je izjavil, da je rad posečal Starved Rock State Park in hodil tja vsako leto z ženo in otroci na izlete. "Zdaj," je povdaril, "pa ne bom šel več."

* **NAS KONGRESMAN MASON**, ki zastopa v zveznem kongresu naš 15. kongresni district, je te dni izjavil, da nima več namena kandidirati leta 1962. Kongresniki (to so poslanci) v zveznem kongresu so voljeni vsake dve leti. Kongresnik Noah Mason je zdaj star 78 let. V javnem življenju je že dolgo. Preje je bil dolgo časa mestni svetnik na Oglesby in tudi šolski nadzornik, pozneje nekaj let državni senator v illinoiški zakonodaji. Leta 1936 pa je bil prvokrat izvoljen v zvezni kongres kot zastopnik 15. distrikta in je od tedaj ves čas kongresnik tega distrikta. Lani je gledalo, da mu bo v volitvah malo nevaren protikandidat iz Lockporta pri Jolietu, a Mason je dobil večino in zopet sedi v kongresu. Njegovo izjavo je vzeti na znanje, bo veljalo, če se ne bo premislil, kar politikom rado večkrat pade v glavo.

* **PREKO OSREDNJEGA IN JUŽNEGA DELA ILLINOISA** je tekot marca in v začetku tega meseca divjalo več viharjev, ki so povzročili precejšnje škode. V začetku marca je v svojem zaletu divjal skozi južni del Chicage in povzročil okrog šest milijonov dolarjev škode. Moj sosed, poljske narodnosti, se je prav tisto nedeljo mudil na obisku v Chicagu in je dejal, da vihar je bil tolik, da je nekje na 79. cesti s praznih lot, kjer so imeli nekaj stotin rabljenih (used) avtov razstavljenih za prodajo, jih dvigal in prenašal po več sto čevljev proč in mnoge seveda popolnoma razbil pri premetavanju.

Skozi Kansas, preko Missouri, preko našega južnega in mnogokrat tudi osrednjega in severnega dela Illinois, ter skozi Indiano, v teh pomladnih mesecih in dveh radi nastanejo in divjajo vse vrste viharji, ki vsako leto povzročijo milijonske škode.

Rumatologi (proučevalci in veščaki za podnebna ozračja) pravijo, da že od nekdaj na osrednjem zapadu rada nastajajo pomladi neurja. Vzrok bo, ker po nižavah ob reki Mississip-

pi pritiska proti severu vlažni južni zračni tok. Tam od severo zapada iz zapadne Kanade, potem od držav Washington in Montane in deloma od Dakot pa pritiska doli mrzel severozapad s svojim mrzlim hladnim ozračjem. Tu nekje v mississipskih nižavah, včasih malo bolj južno, včasih malo bolj severno ta dva toka trčita drug v drugega in demonski ples viharjev se prične s silovitimi vrtinci. Pritisk od severo-zapada in od jugo-zapada ju potiska proti vzhodu in mešajoč se med seboj to je mrzli in gorki vlažen val iz mehiškega zaliva, začeta demonski ples s silovitimi vrtinci, ki rušije vse na svojih potih. Zato je toliko škode vsako leto. Posebno radi nastanejo takli viharji v zgodnji pomladi, kadar toplejše vreme zgođa nastane, kakor n. pr. letos, ko je bila zadnja polovica februarja skoraj prav pomladanska. Potem se pa zaleti doli proti jugu mrzli demonski sever in vse zmeša.

* **NEKAJ O TEM IN ONEM:**

— Ne vem, če ste že slišali kaj ali ne vprašanje, če ima polž zobe?

— Poznavalci polžev pravijo, da ima polž tisoče zelo tankih zob, skoro nevidnih s prostim očesom. Toda kadar so lačni neprestano zvečijo in ujedo solatno perje do reber čez noč.

— Kaj je najnižja, to je najbolj mrzla temperatura v Antarktiki, ki so jo kdaj zaznamovali in zapisali? — Najbolj mrzla temperatura v Antarktiki je poznana po zapiskih in sicer 125.3 stopinj pod ničlo. Br... to je pa že precej mrzlo.

— Kdo je doslej najdaljši govoril v zbornici zveznega senata? — Zapiski senata kažejo, da je najdaljši govoril v senatu doslej zvezni senator J. Strom iz North Caroline, ko je govoril 28. in 29. avgusta leta 1957 kar 24 ur in 18 minut skupaj.

— V katerih državah izrede in pripravijo največ perutnine, kokoši za trg? — Prva država v tem oziru, ki prekaša vse druge, je država Maine na Vzhodu, ki zredi in pripravi za trg okrog 145 milijonov funtov perutnine. Za trg. Druga država je država Arkansas, ki zredi okrog 132 milijonov funtov perutnine letno. In kje so še vse ostale države? To kaže, da Amerikanci povzjemmo silno veliko dobrega.

— Ali je Zapadna Nemčija gostobljudena dežela? — Zapadna Nemčija je v primeru zemeljskega prostora z zemeljskim prostorom Združenih držav, najmanj enajstkrat bolj gostobljudena kakor pa Združene države.

Za danes bo dovolj, pa še drugič kaj. Vsem pa iskrene pomladne slovenske pozdrave!

Matevž.

Slov. društvo Triglav v Milwaukee vabi na vesloigro Svojeiglavček

Milwaukee, Wis. — V nedeljo, 9. aprila ob 3:30 popoldne bo slovensko društvo Triglav vprizorilo v dvorani sv. Janeza na 1028 S. 9th St. veselo igro Svojeiglavček v režiji g. Lojzeta Galića.

Petje bo vodil Ernest Majhenič, igrali bodo pa: Rudi Kotar gostilničarja Potokarja, Dolores Ivančič njegovo hčerko Polonco "Svojeiglavčka," Ivan Bambič hlapca Jožeta, Zofija Rifelj dekle Cilo, Janez Kotar gorskega vodnika Toneta, Lojze Galić pa turista Izaka Kohna.

Po predstavi bo večerja in zabava s plesom.

Vsi prisrčno vabljeni! Vsi dobrodošli!

Odbor.

Smo že davno imeli

Cleveland, O. — V AD je bilo pretekli mesec objavljeno, da bo založba EURAM BOOKS v kratkem izdala Sedem postnih podob F. S. Finžgarja. Iz tega bi kdo lahko sklepal, da sedaj v slovensčini te knjige nimamo. Pa jo imamo.

ČE VERJAMETE AL' PA NE

Na željo večjega števila starejših čitateljev lista ponatiskujemo del sestavkov pok. urednika J. Debeveca. — Ured.

Dospel sem do Krznarjeve hiše, kjer napravi cesta ovinek. Ko stopiš mimo hiše, se ti umakne naš glavni trg izpred oči. Tukaj bi torej kazalo, da bi se ustavil, pogledal nazaj gor po vasi in zavriskal na vse strani, da bi lešcherbe po hišah pomežiknile in bi se ljudje spraševali: nekoga črviči, pa ki ni sobota večer. Blazonova Mica, ki kraljuje v hiši onkraj Krznarjeve, bi se prekrizala in vzdihnila: še en očenaš za tisto dušo, ki se zdajle martra po vasi. Fantje v senu po kozolcih bi se sklonili in pri-sluhnil, da bi posneli, čigav glas da je, domač ali kateri iz sosednjih vasi, ki si drzne kihnniti naglas v tuji vasi.

Pa bi me bil takrat lahko kdo še tako brcnil, ne bi dal glasu iz sebe. Celotek me je začelo tiščati v grlu, da sem moral parkrat prav globoko požreti, da sem potlačil. Zbogom, draga vas domača, sem dahnil in se naglo obrnil od nje. Ves svet pušcam za seboj, sem si dejal, in stopam v novega, ki mi bo tuj in morda celo sovražen. Zamahnil sem z roko, kot bi odganjal sitne muhe, se lepo odkril pri Bogcu, ki je toliko let čuval nad našo vasio, se za hip ozrl še v visok zvonik sv. Jerneja, ki se je jasno oblikoval pod zvezdnatim nebom. Naše zvonove bi še enkrat rad slišal v soboto popoldne ob treh, ki tako radostno in ubrano naznanjajo nedeljo, ko bo počivalo delo. Se enkrat bi postal rad pod lipo v nedeljo po

Izdala jo je celovška Mohorjeva leta 1957 kot ponatis iste knjige izdane pri Mohorjevi v Celju leta 1938. V ceniku, ki ga je CMD priložila koledarju za leto 1961, je navedena tudi ta knjiga. Stane pol dolarja.

Z. N.

Nova fakulteta na katoliški univerzi v Rio de Janeiro

Na katoliški univerzi v Rio de Janeiro v Braziliji so odprli novo fakulteto za inženirstvo, za kar je dala pobudo Zveza katoliških podjetnikov, ki je tudi poskrbela za potrebna finančna sredstva. Poleg strokovnega pouka bodo na fakulteti tudi predavanja o krščanskem socialnem nauku. Pri otvoritvi je bil prisoten apostolski nuncij Lombardi.

Japonska katoliška enciklopedija

Išel je zadnji zvezek japonske katoliške enciklopedije. Delo je trajalo 25 let. Enciklopedijo je pripravljala katoliška univerza v Tokiu v sodelovanju z založbo Herder v Nemčiji. Zadnja svetovna vojna je dovršitev enciklopedije zakasnila za celih deset let.

Indijske sončne peči

Skupina indijskih znanstvenikov namerava obiskati Leh, glavno mesto pokrajine Ladak, kjer bodo v starem budističnem samostanu uredili eksperimentalni center za uporabljanje sončne energije kot goriva. Razen tega bodo delali poskuse za napravami, podobnimi mlinom na vejer, da bodo dajale potrebno energijo.

Ladak je med najslabše razviti indijskimi pokrajinami; večinoma je visoka planota brez cest, naselja so redka.

— Lastniki motornih vozil v Združenih državah plačajo na leto \$1,170,000,000 zavarovalnine za svoja vozila.

maši, kjer postajajo gospodarji v eni gruč, fantje v drugi in si izmenjavajo novice in primere zadnjega tedna.

To je zdaj vse za menoj, to je že zapisano preteklosti, sem si dejal, ko sem stopal po cesti ob naši senožeti. Ko so enkrat pokosili otavo, sem tukaj pasel vse do pozne jeseni. Lahko delo sem imel, ker je bila senožet obgrajena. Imel sem samo dvojce skrb: ali bi šel klatit v Vikleče cibore na oni strani senožeti, ali bi rajne naše, ki so me vabile na tej strani ob cesti. Če sem mogel katerega mojih vrstnikov izvabiti k sebi, sva si nabrala divjih kostonjev, ki jih je stala cela vrsta ob cesti in se igrala z njimi.

Mimo naše hiše sem šel. Oče in sestra Francka sta že spala, ker je bila hiša temna. Poslovi-li smo se že prej, torej je oilo najhujše že prestano. Hišo in kozolec, kjer sem v poletnih večerih tolikokrat sanjaril in strmel v temo, poslušal petje fantov na vasi in žago doli ob potoku, ki je naprej in naprej pela isto pesem: rzz, rzz, rzz...

Oj, hišica očetova... Bog živi te! A tega nihče ne pove, al' te kdaj bom videl še... S silo sem prestavil noge naprej po cesti. Da bi bil le že enkrat s teh krajev, mimo hiš in zunaj v samoti! Lažje mi bo, ko mi ne bodo hiše in baje in naše ograde in naše njive od vseh strani klicale: ne hodi, fant, od nas!...

Kar bo, pa bo, sem si dejal, kot sem si tisti večer tolikrat, da bi potlačil v sebi kes, da sem se odpravil na pot. Pa je bila trma močnejša in pa fantovski ponos ni pustil, da bi snedel besedo in se skesal. Strahopetec je, bi rekli ljudje, ne upa si po svetu. Kdor ni za drugo rabo, naj varje dom in babo, bi mi norčavo sponašali in vso veljavo bi izgubil. Kot Podlipcevec Lovre, ki si ni upal brez matere nikamor. Enkrat so ga poslali po opravku v bližnji Selsček. Pa je pribežal domov, ker je videl pred neko hišo ležati psa in ga je pes zvedavo gledal.

Pod Vrtačo sem zavil po stari poti na Rakek. Vedel sem, da je tukaj ponoči pusto in dolgočasno. Nekateri si še podnevi niso prav upali tod, ker pelje grampava pot vse do Rakeka po samoti. Tod je bila svoje čase glavna cesta na Rakek in pred davnimi leti so tukaj roparji prežali na pozne popotnike. Celot ubili so jih nekaj tukaj, kar je pričala božja martra med ogradam.

Le nocoj še, lunca mila, razsvetljuje mi pot temno...

Tako sem jo navil polahko, da bi samemu sebi dokazal, kako da sem pogumen. Glas se mi je nekoliko tresel, sem uvidel, kaj vem, zakaj. Saj bi šel okrog po cesti čez Cerknico, pa je bilo predaleč za peš hojo. Nisem šel prvič ponoči po tej poti in vselej sem prišel z vsemi udi, sem si govoril. V dobri uri bom na Rakeku, če malo hitreje stopim. In priznati moram, da nisem hodil počasi.

Ko sem stopal med tesnimi živimi mejami ograd, sem si potlačil klobuček trdo na glavo, da bi ga ne izgubil, če bi jo kazalo vltiti. Tam, kjer je stala božja martra, kot spomin na roparski uboj, se nisem prav nič obotavljal. Take korake sem delal, da bi me vsak kaprol pohvalil pri vojakihi. Če me je na ozkem prehodu udarila vejica po obrazu, sem naglo odskočil in komaj sem si upal dihati. Toda bilo je tiho, vse mirno in dejal sem si, da sem koncem konca zelo pogumen fant, ki si upam ponoči po taki samoti, pa ki se mi nič ne primeri.

Ko sem koračil čez Kamno gorico, sem uziil pod seboj trg Cerknico, ki je pokojno spala. Par lučk sem razločil in kopo hiš.

Da bi bil enkrat le mimo kape-lice, sem si mislil, pa bom na Rakeku. Da bi jo le tam mimo še srečno prerinil!

JOSIP STARE:

Lisjakova hči

Za svoje izprehode sta si volili Klotilda in Brigita odšel je take kraje, kjer se je zbirala odlična ljubljanska gospoda. Največkrat si jih videl v "Zvezdi", zlasti kadar je bila tam vojaška godba. Tudi sicer sta radi hodili od dot, zakaj v vsaki dnevni dobi sta srečavali zanimivih ljudi, moških in ženskih; kadar pa ni bilo drugih, rožljali so častniki s sabljami okoli kazine. Lepa ženska ni mogla iti mimo the Martovih sinov, da bi je ne bili pomerili od nog do glave in si tudi kaj ne zašepetali. Klotilde to nikakor ni motilo, ampak celo ugajalo je njene-mu sreč, kadar je čutila, da jo kdo opazuje. Rada je torej hodila mimo kazine, in kadar-koli je šla po opravkih z doma, vselej je hodila tako po raznih ulicah, da je naposled krenila tudi v "Zvezdo". Po malem se je privadila pohajati ti brez tete, zlasti po mestu, kjer to ni bilo nič nespodobnega; saj si videl tudi druge imenitne gospe brez družčine.

Ko se nekega dne predpoldne Mrakova žena in njena teta zopet brez pravega namena izprehajata po "Zvezdi", prijaja z Dunajske ceste visokorasel, vitez častnik. Na iskrem konjiču dirja proti nunski cerkvi, ondaj na krene na levo proti gledališču.

"Kdo pa je to?" vpraša Klotilda vsa nemirna svojo teto; "pojdiva tja, da ga bolje vidiva. Le pogledajte, kako okretno brzda konja; sedaj poskakuje, sedaj stopa mirno, kakor on čuče. Ne vem, komu bi se bolj čudila, ali konju ali jahaču. Sedaj ga je obrnil in jaha v kolobar. Čemu neki?"

"Izkazuje se lepi skrbniki; ali je ne vidiš na oknu, kako zadovoljno gleda svojega kavalirja?"

V tem prideta do vzhodne "Zvezdine" ograje. Klotilda gleda kar uprtih oči zanimivi prizor in se le časih zavidno ozre na okno.

"Skrbinki se izkazuje?" reče teta, miluje lepega jahača, "ali ni mogel najti nobene boljše?"

"Kaj hočeš, takšni gospodje niso izbirčni," opravičuje ga Brigita; "gospodičnam se ne smejo preveč dobrikati, da bi se ne morali ženiti; izmed gospa pa je bogata Skrbinka najljubeznivejša in za sedaj tudi najbolj slavljenja, dokler se na ženskem obzorju ne prikaže nova zvezda, ki jo za-temni z večjim sijajem."

Mrakova žena je hotela teta nekaj zavrniti, toda ugriznila se je v ustna in zamolčala besede, ki jih je mislila izgovoriti; toda njena spremljevalka je bila v takšnih rečeh prezvedna, da bi ji bil ušel najmanjši migljaj mlade tovaršice. Ugenila je natanko, kakšna misel ji je šinila v glavo, toda ni je hotela motiti v snovanju. V tem se Klotilda hitro pritaži in vpraša mirno:

"Teta, ali poznate jahača?"

"Po obrazu ga poznam; nadporočnik Ahnenfels je, generalov adjutant. Sploh ga cenijo, da je najlepši častnik vse posadke."

"Ali je imenitnega rodu?"

"Je in tudi ni, kakor hočeš; pravijo, da je nezakonski sin imenitnega češkega grofa ali celo kralja."

"Gotovo da je," pritrdi Klotilda. "Ne more tajiti, da se mu po žilah pretaka plemenita kri; le glejte, kakolično in lahko sedi na lepi živali kakor pristen vitez!" To reši umolkne in se ozira po vitem častniku, ki je konju popustil brzdo, pogladil ga po vratu in

počasi odjahal dalje. Ko izginje okoli ogla, vzklikne Klotilda žalostna:

"Teta, zakaj jaz ne znam jahati! Dirjala bi kakor vila, da bi se kar prašilo za menoj!"

"Toda kaj bi ljudje rekli?" vpraša Brigita in se zlobno nasmeje.

"Ne bilo bi mi do tega, kaj poretu ljudje, ako bi le imela vojaka za moža, ne pa kramarja!" zavrne bratranka bridko in nagrbanci gladko čelo.

Prišedši domov je bila Klotilda slabe volje. Po stari navadi je sedla v naslanjač in pemišljala svojo usodo. Po sobi je starinsko pohištvo še zmiraj stalo prav tako kakor za pokojnega njenega očeta, in tudi hišni red se ni kar nič izpremenil od njegove smrti.

Vse to ji ni več ugajalo, dasi je bila rajši Lisjakova hči nego Mrakova žena. In Lovro, njen mož? Prej ni pemišljala nikdar, ali ji je po volji ali ne, ali ga ljubi ali ne; vzela ga je, ker je oče želel, toda takrat ji je bila pokornost do roditeljev sveta dolžnost, kakor ukazuje četrta zapoved božja. Sedaj pa je bilo drugače. Sedaj je primerjala Lovra drugim možem, zlasti tistim, ki jih je videla na izprehodih in v gledališču, in je umovala sama pri sebi tako-le:

"Kako so ti gospodje zmiraj veseli! Kako lično in okretno se sučejo okoli gospe in gospodičen! Vedno se jim smehljajo in dobrikoje ter jim kaj pripovedujejo, da se morajo smejati. Ti gospodje nimajo drugih skrbí, nego kako bi kratkočasili ženska srca in jih razveseljevali. Kako dobro vedo, kdaj naj se izprehajajo po Latermanovem dvorcu in kdaj po Zvezdi; celo to vedo, kdaj se jim je treba postavljati pred nunsko in kdaj pred škofijsko cerkvijo, da ne zgreše svojih izvoljenk. In kako so zmiraj lepo oblečeni; ves zrak je poln prijetne vonjave, kadar gredo mimo tebe. A Lovro?" Tu je globoko vzdihnila kakor vselej, kadar je mislila nanj in ga primerjala drugim. "Oh, Lovro! Brez pomena ni, da se zove Mrak. Vedno se drži resno in ves božji dan ga ni iz prodajalnice. In kadar pride k obedu in k večerji? Vse vonjave raznega prekomorskega blaga se vlečejo za njim, kakor bi se držale njegovih misli, ki so vedno le pri blagu in trgovini. In kakšna mu je tedaj opravva? Prodajalniški prah se drži njega sive suknje. In krog in vse ostalo? To je grozno! To sodi v proso vrabčem za strah, ne pa med ljudi. In kaj ve povedati? Ničesar. Trgovina in zopet trgovina, to so pomenki pri obedu; in kadar kdo pove kaj novega, tedaj je zopet kaj takšnega, da utegne zanimati preprostega, neotesanega človeka, nikakor pa ne izobražene in nežno čuteče gospe."

Tako in podobno je pemišljevala in trapila Klotilda samo sebe, kadar je od dolgega časa posedala in držala roke križem, nikar da bi se bila lotila kakega dela. Niti gospodinjstva je ni bilo skrb; čemu, saj je šlo vse samo po starem tiru kakor dobra ura, kadar jo naviješ. Posli so bili stari, in vsak je vedel sam, kaj mu je storiti. Ista kuharica je kuhala in se sukala okoli ognjišča že dolgih trideset let in česar je potrebovala, vse si je preskrbovala sama. Saj tudi ni mogla drugače. Ako je kdaj vprašala: "Gospa, kaj naj prinesem s trga?" zavrnila ji je gospodinja skoro vselej ne-

APRIL						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	1	2	3	4	5

KOLENDAR društvenih prireditev

APRIL
9.—Pevski zbor SLOVAN poda svoj pomladanski koncert v AJC na Recher Ave.

9.—Korotan priredi svoj pomladanski koncert v šolski dvorani pri Sv. Vidu.

15.—Družabni klub Baragovega doma priredi "Družabni večer". Ob sedmih večerja, po večerji ples. Igrajo Dušan Žitnik, Tone Nemec, Peter Osenar.

23.—Pevski zbor Jadran poda Spomladanski koncert ob 3:30 pop. v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Po koncertu večerja in ples. Igra Urankarjev orkester.

23.—Prosveta Baragovega doma ima kulturno prireditev s peštrim sporedom v dvorani pri sv. Vidu. Pričetek ob treh pop. Po sporedu ples. Igra Tonkljev orkester.

30.—Pevski zbor Planina priredi pomladanski koncert v SND na 5050 Stanley Ave., Maple Heights. Začetek ob štirih popoldne.

MAJ

3.-7.—KSKJ vzhodna kegljaška tekma v Grdinovem kegljišču. Ples v novi dvorani sv. Vida v soboto, 6. maja.

7.—Pevski zbor TRIGLAV priredi letni koncert v Sachsenheim dvorani na 7001 Denison Ave. Po koncertu domača zabava v Slov. domu na 6818 Denison Ave.

14.—Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v farni dvorani pri Sv. Vidu MATERINSKO PROSLAVO.

14.—Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi v Slov. domu na Holmes Ave. Materinsko proslavo.

27.—Podružnica št. 47 SZZ praznuje 30-letnico svojega obstoja z okusno večerjo in do-

voljno: "Lenka, nikar me ne nadleguj s takimi skrbmi! Na pet goldinarjev in nakupi, česar veš, da je treba, saj si pametna in tudi stara dovolj." (Dalje prihodnjič)

mačo zabavo v Slov. Del. Dvorani na Prince Ave.

27.—Federacija slovenskih društev v Barbertonu priredi zabavni večer pod naslovom "Ena noč v Ljubljani" v Slovenskem centru. Pričetek ob sedmih zvečer. Igra Frank Spetich orkester.

JUNIJ

3.—Zveza slov. protikomunističnih borcev priredi v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti žalno komemoracijo. Začetek ob osmih zvečer.

Indijsko vrhovno sodišče in svelost živine

Vrhovno sodišče Indijske uni-je, ki se kakor podobna sodišča v drugih deželah ukvarja predvsem z ustavnostjo posameznih zakonov in sklepov zakonodajnih in upravnih zastopstev, je moralo odločiti o nenavadno kočljivem sporu. Trije mesarji, vsi muslimani, so se pritožili pri Vrhovnem sodišču, da jih krajevne oblasti ovirajo pri opravljanju njihovega poklica.

Čl. 19 indijske ustave jamči pravico do svobodnega in neoviranega poslovanja in opravljanja poklicne dolžnosti ter prepoveduje v tem oziru vsakršne omejitve. Parlamenti v državah Utar Pradeš, Bihar in Maja Pradeš so sprejeli zakonske predpise, ki so skoro popolnoma onemogočili gospodarsko in poklicno delavnost mesarjev, s čimer je bil prekršen čl. 19. državne ustave.

V Indiji je krava sveta žival in je zaščitena tudi z ustavo. V takih okoliščinah se krava ali tele ne smeta zaklati in se ljudje po vsej Indiji točno ravnaajo po tem. Krava je pogosto simbol največje svetosti. Še danes ji izkazuje veliko pozornost in tudi časti.

Na najbolj prometnih ulicah in trgih se tudi v velikih mestih potikajo krave leno brez cilja.

4.—Zveza slov. protikomunističnih borcev priredi romanje na Chardon Rd., kjer bo ob desetih dopoldne sv. maša za padle borce.

JULIJ

9.—Štajerski klub priredi piknik za vse rojake.

12., 13., 14., 15 in 16.—Letni kar-nival pri sv. Vidu.

23.—Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na farmi Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ na White Rd.

NOVEMBER

5.—Glasbena Matica priredi opero "Hoffmanove pripovedke" v SND na St. Clair Ave. ob 3:30 pop.

11.—Korotan priredi izredni koncert ob 10-letnici svojega obstoja.

18.—Čtjarski klub priredi martinovanje za svoje člane.

26.—Pevski zbor SLOVAN poda v AJC svoj jesenski koncert.

Sklep vrhovnega sodišča ni bil posebno ugodno sprejet, ker je prizadel verska čustva več deset milijonov Indijcev, ki toliko spoštujejo te živali, da nikdar ne jedo mesa in se hranijo izključno z vegetarijansko hrano. Da bi razveljavili to pobudo vrhovnega sodišča, so parlamenti v državah Utar Pradeš, Bihar in Maja Pradeš sprejeli zakonske predpise, ki so poleg drugega prepovedovali, da bi vole, bike, in bivole klali pred njihovim 20. oziroma 25. letom starosti. Razen tega so predpisali, da je treba za vsako klanje take živine dobiti potrdilo krajevnih oblasti, da je živina postala nekoristna, od veterinarja pa, da je ućakala določeno starost. Dejansko je to pomenilo popolno prepoved klanja vse živine, ne samo krav, kajti v indijskih klimatskih okoliščinah živina ne more živeti 20 ali celo 25 let.

Mesarji v omenjenih treh državah, nič bolje pa se jim ne godi v drugih državah, so se znašli v težavnem položaju. Dvomljiv je postal sam obstoj njihovega poklica. Obrnili so se na vrhovno sodišče in zahtevali uveljavitev ustavnega jamstva o svobodnem in neoviranem opravljanju poklicne dolžnosti. Vrhovno sodišče je obravnavalo te pritožbe in odredilo trem omenjenim državam, naj razveljavijo zakonske predpise, ki posredno povsem prepovedujejo klanje vse živine. To pa vendarle ne pomeni, da bodo mesarji lahko sedaj bolj svobodno opravljali svoj poklicno delavnost, ker so predsedniki in verska čustva pogosto odločilnejša kakor vsa druga zagotovila.

O sklepu vrhovnega sodišča je bilo precej poročil in člankov v mnogih indijskih listih. Večina listov se je omejila samo na objavo sklepa vrhovnega sodišča, zelo majhno število pa je bilo takih, ki so ga kakor "Times of India" pozdravili. Sklep vrhovnega sodišča, je pisal "Times of India", ne bi smel prizadeti verskih čustev ljudi in zaslužiti, da ga pozdravi "vsakdo, ki sta mu pri sreč korist in blaginja de-žeje."

SMOLA IN SREČA

Nekega stockholmskega profesorja medicinske fakultete so pozno ponoči poklicali k pacientu. Ker se je profesor komaj nekaj minut poprej vrnil z ban-keta, je bil precej v rožicah, vendar je izpolnil svojo zdravniško dolžnost.

Stetoskop, s katerim je hotel prisluhniti delovanju bolnićinega srca, pa mu je kar naprej uhajal iz rok. "Prekleta pijaća!" je v zadregi zabrundal predse.

Pacientka je njegovo izjavo pojmovala drugače. Skušala je vstati, potem pa je posepe-tala zdravniku: "Res je, napila sem se vendar vas prosim, ne povejte tega možu!"

Banka za žito

Tako svojevrstno banko je organiziral v Indiji misijonar Bernhard Petersmann v mestu New Delhi. Člani banke prejmejo brezplačno semensko žito, ki ga potem v enaki kolićini po žetvi vrnejo banki.

Kmetje tudi prodajajo svoje žitne presećke banki, ki si je tako zagotovila zadostno kolićino za slučaj slabe letine. Banka tudi pospešuje namakanje polj, da tako prepreči škodljive posledice suše.

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogal St. Clair Ave. in E. 68 St.

ČE HOČETE . . .

prodati ali kupiti posestvo
ali trgovino, obrnite
se do nas

JOS. GLOBOKAR

986 E. 74th St.
HE 1-6607

Koliko čaja na sekundo?

Statistiki so zbrali podatke o svetovni potrošnji čaja. Izračunali so, da ga popijejo ljudje po svetu povprečno po 14 skodelice na sekundo, in sicer Angleži — pri njih je to tradicionalna pijaća — povprečno po šest in Ni-zozemci po eno.

Zanimivo je, da pride na Franco-za povprečno le 18 skodelic čaja v letu dni.

Oglašajte v "Amer. Domovini"

MALI OGLASI

Stanovanje

Starejša ženska bi rada delila svoje 8-sobno stanovanje z žensko ali zakonskim parom. 864 E. 73 St. —(65)

Sobe se odda

6 sob se odda na 6205 Carl Ave. (65)

Euclid — lastnik

E. 185 St. in Lake Shore Blvd. Colonial hiša, 3 spalnice, poploščena kopalnica, jedilna soba, sončni porč, 1½ garaža, krasno zasajeno. KE 1-4622. (66)

Sobe se odda

4 sobe in kopalnica, na novo dekorirane, se oddajo na St. Clair blizu E. 55 St. Najemnine \$50. Vprašajte na 1334 E. 55 St. (x)

Sobe se odda

4 sobe se oddajo za dve odrasli osebi na 1026 E. 68 St. Kličite UT 1-7846. (65)

Dvodružinska 6-6

Idealno za pripravnega moškega, na E. 77 St., blizu St. Clair Ave. \$12,800.

FRANCES HROVAT

REALTOR

EV 2-4535

(3, 5 apr)

Kupim

eno ali večdružinsko hišo v fari sv. Vida med 60. in 68. St. Kličite HE 1-0628 in pustite naslov. (67)

ZDRAVILO ZA STARE IN MLADE

Gospa Anna Marsoun iz Santa Ana, California, piše:

Gospodje: — Že večkrat sem čitala, kako Tatra čaji pomagajo ljudem. Sedaj verjamem, da je to resnica, ker so ti čaji izvrstno pomagali tudi vseh naših družini, starih in mladih. Zaradi tega zavzemajo že več let prvo mesto v moji medicinski omarići. Če se slabo počutim, ali trpim zavoľjo zaprtja, vetrov, nespečnosti, itd., si skuham malo Tatra čaja št. 1 in ta mi hitro pomaga. To je moja oblazćitev in res uživam v tem prijetnem čaju. Stara sem že 76 let, bila sem dolgo časa bolna in poskusila sem vsa mogoća zdravila; toda ta izvrstni — dobro delujoći čaj mi najbolj pomaga, da izčistim svoje telo. Preprićana sem tudi, da je vaš Prsni čaj za kašelj od prehlada boljši in cenejši nego zdravila. Če bi dobila zaradi krvi po telesu neke vrste kožne izpušćaje, kar srbí in peče, pomaga v tem slučaju Ematea čaj. Vsakdo se lahko z upanjem obrne na Tatra zelišćene čaje.

Vas pozdravlja rojakinja
ANNA MARSOON.

ALI TRPITE ZARADI ZAPRTJA, ki povzroća slabosti želodca, pline, utrujenost, nervoznost, glavobol? Če so te neprijetnosti vzrok zaprtja, jih olajšate ali odstranite, če temeljito očistite svoje telo in da drugi organi delujejo pravilno. Zavitec TATRA ZELIŠĆNEGA ČAJA št. 1, za 60 skodelic, \$1,00

PECTORAL — PRSNI ČAJ št. 2. Znanstvena mešanica najboljših zelišč za zlačno olajšanje kašlja, ki je vzrok prehlada, Imamo ga na zalogi; zavitek \$1,00.

REMOLEK ZELIŠĆNI ČAJ št. 3. Znamenita formula zelišč, zelo priljubljena pri starejših ljudih za njem naravni in milni učinek; zavitek \$1,00.

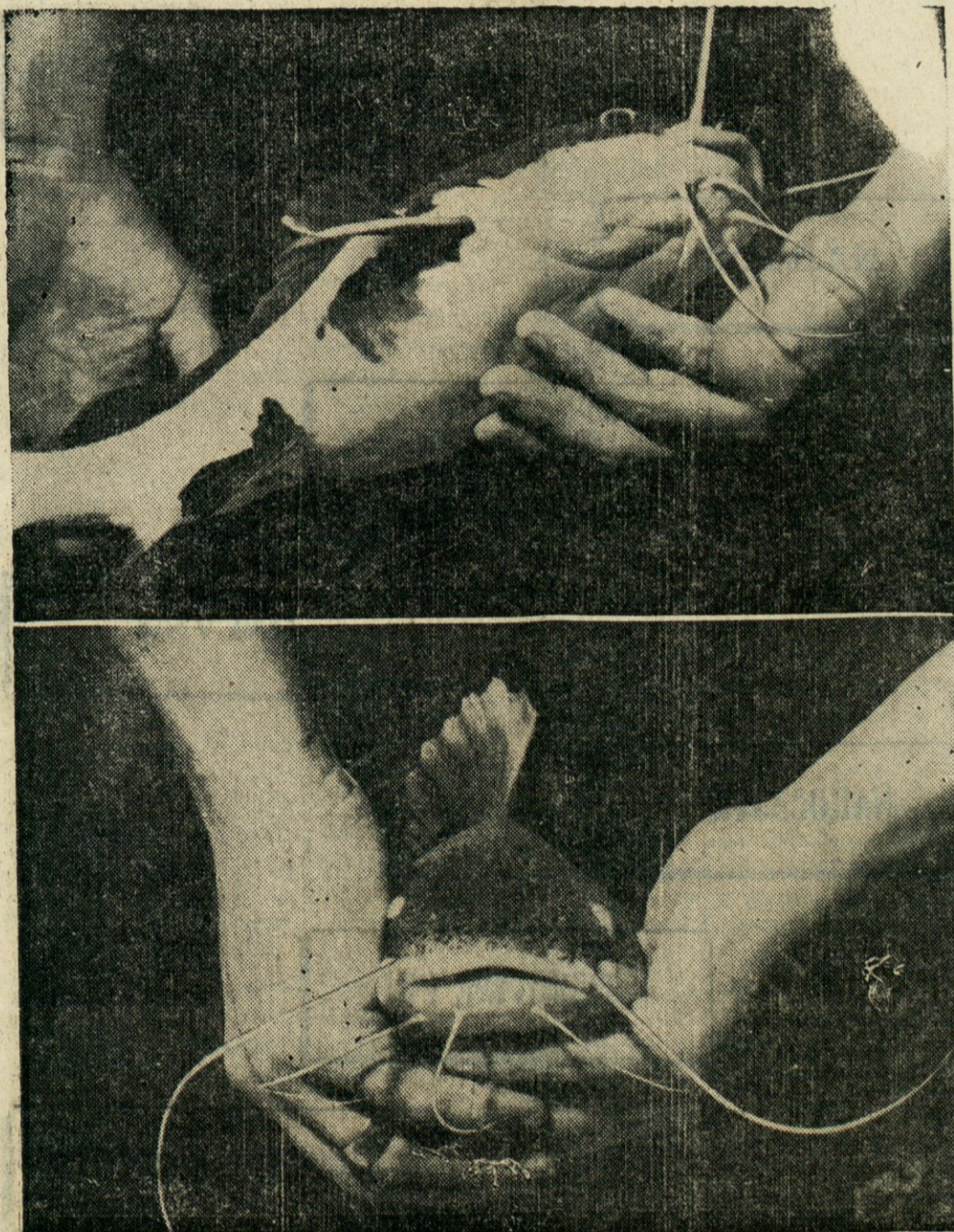
EMATEA ZELIŠĆNI ČAJ št. 4. Prirejen iz tekton razdobij preiskovanih zelišč, ki jih cenijo še iz starih časov za njih koristni učinek pri krvi in čišćenju; zavitek \$1,00

RENEK ZELIŠĆNI ČAJ št. 5. Izvrsten zelišćni čaj, katerega uporabljajo vsi zaradi njegove zdravstvene in prirodne do-brote. Ni odvajalen. Zavitek \$1,00.

Vsak zavitek čaja stane \$1,00. ŠEST ZAVITKOV, KATEREKOLI VRSTE za \$5,00, 12 za \$10,00. Pri vsaki škatlići čaja dodaj-te 10c za poštnino, 15c za Kanado, 25c za druge dežele. Navodilo za uporabo na vsakem zavitku. Naročilo naslovite takole:

Tatra Company, Dept. 10

Box 60, Morrisville, Pa.

CRKLJIVA — V akvariju na Coney Island imajo posebno redko vrsto ribe iz Južne Amerike. Predno se ujeta riba loti kake jedi, jo mora varuh malo žgećkati po trebuhu.

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

I. del

"Povem ti, otrok je samo pre-mražen."

"Da bi bilo samo to," trepeče iz Silve. "Bojim se, da je v otroku smrt. Zapisana in določena, kakor kletev na meni. In Bog ve, če ni oboje v zvezi. Mogoče bom morala žrtvovati poslednje, da osamim v grehu in da do kraja vidim svoje razrušeno življenje. Do kraja, do poslednjega ovinka."

"Ne govori tako. Oprimi se življenja in veruj. Žalor bi te preklel zavoljo malodušja, ne zavoljo padca. Kdor nosi težo, je kakor tisti, ki ni grešil."

"Mogoče imaš prav. In če ni-maš, verujem zato, da bi mogla upati."

Tablete niso pomagale. Silva je skoraj vse noči prebedela. Po stokrat v eni noči vzela otroka v naročje, ga zibala in se z zabrekli očmi tiščala hladnega otrokovega lica.

Marija! Otrok je gledal z motnimi očmi vanjo. Samo za čas, kakor da bi rad uganil, odkod je prišel glas. Potlej je spet prišel vekati.

Revica! Z dlanjo je gladila drobno čelce. Med laski je stal pot.

Potlej je Silva nenadoma zavekala še sama. Kot da je nekoč že sama obsodila otroka na smrt in da te sodbje v srcu ni nikoli preklicala. Zdaj se je začela izpolnjevati. Počasi, da se bo razločno razvila pred njo, samo zato, da bo bolj bolela in žgala.

Tudi Andreja je Marijina bo-

lezen potrla. Otroka ni upal vzeti v naročje. Samo gledal ga je, kakor na smrt obsojenega pred slovesom.

"Silva, nesi jo v bolnico. Tam bo nemara zanjo najbolje."

Oprnija se je tega upanja.

"Misliš, da bi ji tam pomagali?"

Hvaležna mu je bila za misel.

"Upam. Otrok bi bil pod stalnim nadzorstvom."

Ni se mogla odločiti. Ponoči je premišljevala, toda kaj ko je otrok pričel ječati in ga je vzela na roke, se je znova vzbudilo upanje, ki je zraslo ob Andreju.

"V bolnici bi ga nemara pozdravili. Bi ga."

Pribila je misel, da bi je obup ne izruval.

Koj jutraj se je odločila. Koj ga je zavijala, je kar naprej vekala. Ni se mogla prepričati. Kot da smrt že stoji pred vrati.

Ko je odhajala od njega, z odejo pod pazduho, ni zajokal. Silvi je bilo težko, da bi najraje na glas zakričala. Usmiljenka, ki jo je spremila do vrat, jo je tolažila. Silva jo je komaj slišala. Bolečina v njej je prišla do vrha, butala v sencih in v očeh, v zadnji žili na tresočih se rokah.

"Zdravniki se bodo potrudili, verjemite, gospa." Usmiljenkine oči so toplo gorele izpod kor-neta.

"Hvala, sestra, hvala."

Kar tako so prišle besede na usta. Silva ni vedela, da jih je izrekla.

Potlej se je znašla na ulici. Bil je lep jesenski dan, eden takih, ki so pogosti pred zimo. Nebo je jasno, sonce sije, toda gorkote ni. Kakor da je zmrazilna v nebu in na soncu.

Silva je zavila v jezuitsko cerkev. Sedla je v klop prav spredaj, položila odejo predse in zavila glavo vanjo, kot da iz odeje še vonja po otroškem telescu, po mlademu trpljenju, po nečem grenkem, ki mu ne veš imena. Tako je ob smrti ljubljene bitja.

Praznosta, ki boli do obupa.

Skušala je moliti. Trdo je stiskala prste, toda molitve ni bilo iz srca. Kakor da je srce izven nje in namesto njega v prsih topa bolečina, ki kljuje kot gnoj v otiski. Pritegneš sapo in poslušaj. V ušesih boli, v rokah, v nogah, kakor da si noč prespal na žeblih.

"Moj Bog, da bi Marija obstala!"

Prošnja je prišla prek ustnic in težko padla v odejo.

Potlej je Silva bruhnila v krčevit jok.

Vsak dan je šla v bolnico, včasih tudi Andrej z njo. Otrok se ni popravil.

"Se ti zdi kaj boljše, Andrej?"

"Ne vem, kako bi rekel."

"Potlej misliš kakor jaz. Zapisana je in nihče je ne reši."

Silvi se treslo glas.

"Ne smeš biti tako nepočakana. Bolezen pride s senenim vozom in odhaja po bilki. Tako je vselej rekla naša mati."

"Kar sem sama, dvakrat več premišlujem. Bojim se noči. Zdaj vem, da je v materinstvu več grenkobe kot v pelinu. Vse bi dala, ko bi otrok ozdravel. Tudi živeti bi začela znova."

"Morda je moralo tako priti. Da se boš spet našla, Silva."

Andrejev glas je mehak.

"Tako bi se rada, Andrej, ti ne veš. Danes mislim, da bi bila zdrava od tistega hipa, ko bi me Marija poklicala za mater. Bogle, če me bo kdaj."

Jesenski dnevi so se nagnili v zimo. V jutrih je bila megla gosta kot mleko, mrzaj je bil z vsakim dnem ostrejši.

Mariji ni odleglo. Tudi v ročice je shušala. Obrazek je porumenel, nasek zvoščene in v trudnih gibih je bilo komaj še za konec življenja.

Usmiljenka je previdno nape-ljavala pogovor na božjo voljo.

Silva je vedela, da je vse končano, izgubljeno, da je poraže-na v zadnji borbi, ki jo je skušala dobiti zase. Otrok bo umrl.

Andrej je ni mogel potolažiti. Samemu je bilo težko, da bi najlažje planil v jok, toda zmagoval se je.

"Ni še vse izgubljeno. Ne obupuj, Silva. Včasih se čez noč obrne."

"To je upanje obsojencev, ki že stoje pred zidom, pa še čaka-jo na pomilostitev. Andrej, vse je izgubljeno, vse, upanje v me-ni je zdrknilo kot utež pri uri."

Pri odhodu ji je stisnil roko, kar že dolgo ni storil.

Na zdravnikovo priporočilo je vzela otroka domov. Kazno je bilo, da so mu ure štete. Zdaj je tudi Andrej obupal. Otrok ni hotel več jesti.

"Morda je tako dobro zate, Silva. Danes ne vidiš naprej."

Skušal je najti besede, ki bi po-menile vsaj nekaj.

"Poslednji pogledi so se za-megli. Tudi za prst jasnine ne vidim več."

Jerovšek je videl, da tolažiti ne more. Bolečina se bo morala sama obleteti, ko bo prišel čas za to.

Tako sta čakala.

Štirinajst dni pred božičem je Marija ugasnila. Silva jo je držala za ročice in natančno je čutila, kako življenje odhaja iz presušenega telesa. Potlej so ročice obmirovale in mrtvaška bledica se je zlila od čela do bradice.

Mrtva.

Telesce je ležalo zleknjeno v košari. V sobi je bilo toplo in tiho, kakor da je nekdo od zunanjskih dni ostrejši.

Mariji ni več dihala. Razmršeni kostanjevi laski so ležali na blazinici. Rob vek je pomodrel, da so črne trepalnice še bolj od-sevale od mrtvaške bledice.

Okoli enajste je potrkal An-drej. Tiho, kot da že sluti, da je smrt za vrati.

Prsteno rumen je vstopil. Sa-mo gledal je proti košari in koj vedel, da je otrok umrl.

"Kdaj je izdihnila?"

"Pred dobro uro, Andrej. Po-glej, greh v meni je ostal, kar pa sem ljubila, mi je bilo od-vzeto. Ni sreče, ki bi hotela sta-ti pri meni."

Rame so se ji stresale v joku.

Tudi Andrej je jokal. Tiho, da bi ne zbudil žalosti, ki vpije, ko se prav zave.

Marija v košari je spala na-prej. Ročice so ji ležale na prsih. Andrej jih je videl skozi roso v očeh. Dve pomladni vejici, ki nista mogli zavesti.

"Silva, Bog je tako hotel. Ne moreš ubiti tega, kar je določe-no. Pride, pokaže obraz in zareže. Potlej se zaceli in ostane o-brunek. Toliko, da veš, da si bil ranjen."

"Da, Andrej. Vedela sem, ko ti niti slutil nisi. Moralo je priti. Si bral kdaj Cankarjev Križ na gori. Jaz sem ga pred dobrim tednom. Nikdar ga nisem še tako razumela."

"Ne zbuja preteklosti, Silva. Cankar ni za žalost. Preveč jo je sam poln. Žalosti in žolča."

"Preteklost je sedanjost. Sa-mo čas loči oboje, Andrej. Kako je govoril Mate? Se spomniš?"

"Preteklost! Umrla! Zakopal sem jo v velik grob, nasul nanj gomilo do neba!"

"Prav tako je govoril. Spom-nim se."

"In ni veroval. Preteklosti ne moreš zakopati, ker je seda-

moč. Čutila je samo solze, ki so kar naprej polzele po licih. Sa-me od sebe, kot da se nikdar ne mislijo ustaviti.

Marija ni več dihala. Razmršeni kostanjevi laski so ležali na blazinici. Rob vek je pomodrel, da so črne trepalnice še bolj od-sevale od mrtvaške bledice.

Okoli enajste je potrkal An-drej. Tiho, kot da že sluti, da je smrt za vrati.

Prsteno rumen je vstopil. Sa-mo gledal je proti košari in koj vedel, da je otrok umrl.

"Kdaj je izdihnila?"

"Pred dobro uro, Andrej. Po-glej, greh v meni je ostal, kar pa sem ljubila, mi je bilo od-vzeto. Ni sreče, ki bi hotela sta-ti pri meni."

Rame so se ji stresale v joku.

Tudi Andrej je jokal. Tiho, da bi ne zbudil žalosti, ki vpije, ko se prav zave.

Marija v košari je spala na-prej. Ročice so ji ležale na prsih. Andrej jih je videl skozi roso v očeh. Dve pomladni vejici, ki nista mogli zavesti.

"Silva, Bog je tako hotel. Ne moreš ubiti tega, kar je določe-no. Pride, pokaže obraz in zareže. Potlej se zaceli in ostane o-brunek. Toliko, da veš, da si bil ranjen."

"Da, Andrej. Vedela sem, ko ti niti slutil nisi. Moralo je priti. Si bral kdaj Cankarjev Križ na gori. Jaz sem ga pred dobrim tednom. Nikdar ga nisem še tako razumela."

"Ne zbuja preteklosti, Silva. Cankar ni za žalost. Preveč jo je sam poln. Žalosti in žolča."

"Preteklost je sedanjost. Sa-mo čas loči oboje, Andrej. Kako je govoril Mate? Se spomniš?"

"Preteklost! Umrla! Zakopal sem jo v velik grob, nasul nanj gomilo do neba!"

"Prav tako je govoril. Spom-nim se."

"In ni veroval. Preteklosti ne moreš zakopati, ker je seda-

moč. Čutila je samo solze, ki so kar naprej polzele po licih. Sa-me od sebe, kot da se nikdar ne mislijo ustaviti.

Marija ni več dihala. Razmršeni kostanjevi laski so ležali na blazinici. Rob vek je pomodrel, da so črne trepalnice še bolj od-sevale od mrtvaške bledice.

Okoli enajste je potrkal An-drej. Tiho, kot da že sluti, da je smrt za vrati.

Prsteno rumen je vstopil. Sa-mo gledal je proti košari in koj vedel, da je otrok umrl.

"Kdaj je izdihnila?"

"Pred dobro uro, Andrej. Po-glej, greh v meni je ostal, kar pa sem ljubila, mi je bilo od-vzeto. Ni sreče, ki bi hotela sta-ti pri meni."

Rame so se ji stresale v joku.

Tudi Andrej je jokal. Tiho, da bi ne zbudil žalosti, ki vpije, ko se prav zave.

Marija v košari je spala na-prej. Ročice so ji ležale na prsih. Andrej jih je videl skozi roso v očeh. Dve pomladni vejici, ki nista mogli zavesti.

"Silva, Bog je tako hotel. Ne moreš ubiti tega, kar je določe-no. Pride, pokaže obraz in zareže. Potlej se zaceli in ostane o-brunek. Toliko, da veš, da si bil ranjen."

"Da, Andrej. Vedela sem, ko ti niti slutil nisi. Moralo je priti. Si bral kdaj Cankarjev Križ na gori. Jaz sem ga pred dobrim tednom. Nikdar ga nisem še tako razumela."

"Ne zbuja preteklosti, Silva. Cankar ni za žalost. Preveč jo je sam poln. Žalosti in žolča."

"Preteklost je sedanjost. Sa-mo čas loči oboje, Andrej. Kako je govoril Mate? Se spomniš?"

"Preteklost! Umrla! Zakopal sem jo v velik grob, nasul nanj gomilo do neba!"

"Prav tako je govoril. Spom-nim se."

"In ni veroval. Preteklosti ne moreš zakopati, ker je seda-

moč. Čutila je samo solze, ki so kar naprej polzele po licih. Sa-me od sebe, kot da se nikdar ne mislijo ustaviti.

Marija ni več dihala. Razmršeni kostanjevi laski so ležali na blazinici. Rob vek je pomodrel, da so črne trepalnice še bolj od-sevale od mrtvaške bledice.

Okoli enajste je potrkal An-drej. Tiho, kot da že sluti, da je smrt za vrati.

Prsteno rumen je vstopil. Sa-mo gledal je proti košari in koj vedel, da je otrok umrl.

"Kdaj je izdihnila?"

"Pred dobro uro, Andrej. Po-glej, greh v meni je ostal, kar pa sem ljubila, mi je bilo od-vzeto. Ni sreče, ki bi hotela sta-ti pri meni."

Rame so se ji stresale v joku.

Tudi Andrej je jokal. Tiho, da bi ne zbudil žalosti, ki vpije, ko se prav zave.

Marija v košari je spala na-prej. Ročice so ji ležale na prsih. Andrej jih je videl skozi roso v očeh. Dve pomladni vejici, ki nista mogli zavesti.

"Silva, Bog je tako hotel. Ne moreš ubiti tega, kar je določe-no. Pride, pokaže obraz in zareže. Potlej se zaceli in ostane o-brunek. Toliko, da veš, da si bil ranjen."

njost. Tudi Mate jo je poiskal v Hanci." "Vse me boli, Andrej. Tudi, kar je bilo lepega, danes boli. Zato, ker ni ostalo." (Dalje prihodnjič)

OBIŠČITE SVOJO LEPO SLOVENIJO!
Najboljše boste potovali, če se pridružite eni od naslednjih skupin, katere organizira slovenska potniška pisarna
AUGUST KOLLANDER TRAVEL BUREAU
6419 St. Clair Ave. — Cleveland 3, Ohio

Skupine z letalom: V Ljubljano
PAN AMERICAN "JET"—29. maja, 15. julija—skupino vodi g. John Sušnik
AIR FRANCE "JET"—1., 2., 3. junija—S.N.P.J.
SABENA "JET"—27. maja—Progressive Slovenke
SWISSAIR "JET"—16. junija—Glas naroda
AIR FRANCE—17. junija—skupino vodi August Kollander
TWA "JET"—28. junija—skupino vodi August Kollander
SLOVENSKO ROMANJE, Lurd, Fatima, Rim, Ljubljana.
Romanje vodi Rev. Francis Baraga—30. junija.
Cena romanja je \$778.00
Za rezervacije kličite čimprej: HE 1-4148
St. priporočamo za pošiljanja denarja in paketov za stari kraj

Se priporočamo
ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE.
VRŠIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA.
NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO

FRANK KURE

Lahko pišete na ta naslov:
R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio
Pokličite telefonično: JORDAN 4-5503

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.
Pokličite podnevi ali ponoči
HEnderson 1-2088 KEnmore 1-6300
Moderno podjetje — Zmerne cene

HAVE YOU PAID

YOURSELF . . .

Regularly?

... and have you paid yourself first ... before you started spending? Saving a portion of all you earn is a major step toward success and a secure future. St. Clair Savings will help you plan for your future by providing a safe place for your savings while paying you a generous return ... 4% interest ... computed quarterly and paid twice each year.

All Savings Deposited Through
APRIL 17th

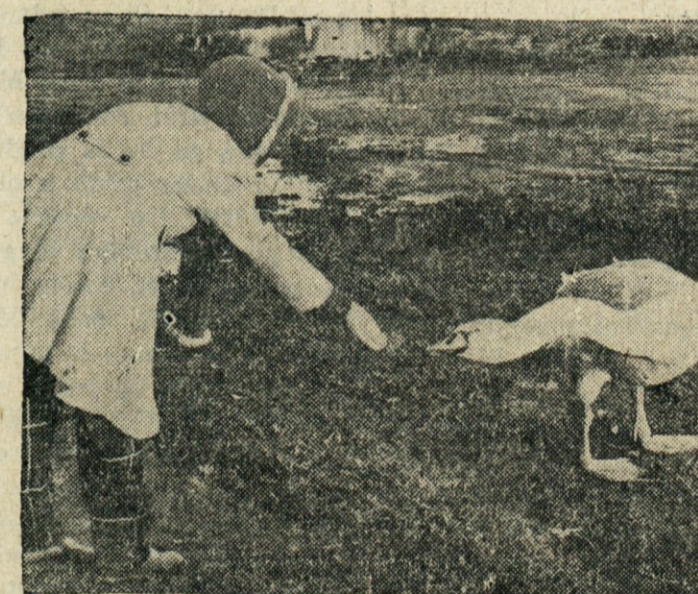
Earn

4%
Current Rate from
APRIL 1st!

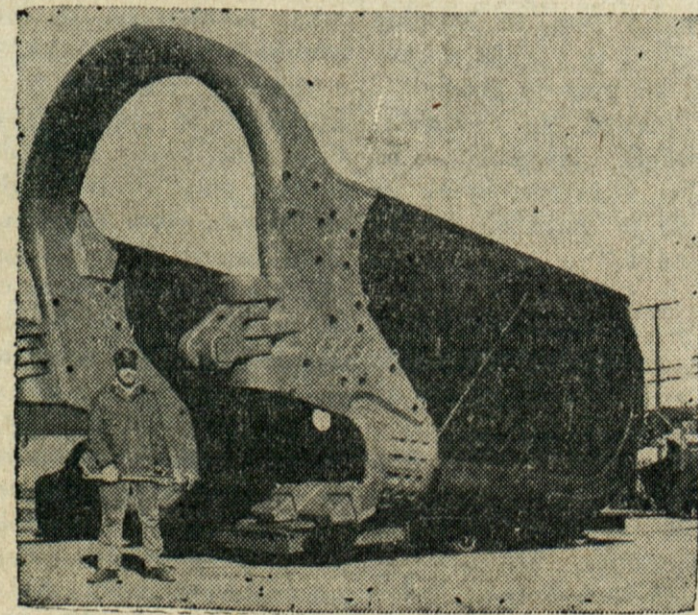
Three Convenient Locations...

ST. CLAIR SAVINGS

813 East 185th St.
25000 Euclid Ave.
6235 St. Clair Ave.

MIMOGREDE — Labod v Hampton Court na Angleškem je že hotel mimo 7 let stare Jennifer Pearce, ko mu je ta ponudila "prigrizek." Ne da bi se obrnil je stegnil proti njej glavo in segel po ponudeni hrani.

VELIKANSKO VEDRO — Na sliki vidimo velikansko jekleno vedro, del stroja, ki so ga izdelali v Danville, Ill., za kopanje premoga na površini v Braziliji.

CHICAGO, ILL.

EASTER GREETINGS

EASTER GREETINGS

to our many friends

Kuhn's Food Shop

3053 Lincoln Ave.—LA 5-9019

BUSINESS OPPORTUNITY

Owner leaving city. GROCERY STORE — Real money maker. Priced right for quick sale. A wonderful oppty. for the right party. Well estab. DI. 2-2219. (65)

REAL ESTATE FOR SALE

RIVER FOREST — BY OWNER 6 rm. face brk. res. Lge. living rm. & lge. sep. din. rm. 2 twin size bdrms. cer. tile bath. Encl. summer porch; expandable attic. 6½ ft. stockade fenced yd. St. Luke's Parish and Washington schl. — Mid 20's or make offer — FO 9-7852. (62)

BY OWNER IN CHICAGO RIDGE. 2 Bdrm. expand. house. Att. gar. completely finished, gas ht. S & S. Cyclone fence, lot 60x132. Floored attic. GA. 5-3110 NE 6-1281. (62)

GLENVIEW — Golf Mill Area — By owner. 3½ old. 3 Bedroom. Ranch. 1½ baths. 85' Lndscpd lot. Reduced to \$20,900, 4½% mortgage available. PA 4-8982. (65)

STONE PARK — By owner. Ideal home for photographer, chemist, TV repair man. Expandable brk. bi-level. 2 bdrms., den or 3rd bdrm. Tile bath & kit. Bsm. Alum. S & S. 2 car gar. with patio. Conv. schls., churches, transp. Almost new w-w crptg., drapes. Many extras. Can be purchased by qualified buyer with low dn. pymt. \$18,950 or best offer by appt. 1812 - 33rd Ave. FI. 4-5310. (65)

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI